

2026-02-04

LMKA PASTABOS

Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija (toliau - LMKA) teikia pastabas dėl Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 39 str. straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) projekto (toliau – Projektas).

1. Dėl PMĮ 39 str. 1 dalies 3 p. komentaro projekto:

- pagal PMĮ 39 str. 1 d. 3 p. vienas iš pozityviųjų pajamų pripažinimo kriterijų yra situacija, kai kontroliuojamojo užsienio subjekto **faktinis pelno mokestis**, apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal toje užsienio valstybėje taikomas pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio taisykles, yra mažesnis negu 50 procentų faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal šio Įstatymo nuostatas;
- Egzistuoja valstybės, kurios taiko klasikines pelno mokesčio (toliau - PM) sistemas, kai PM apmokestinamas uždirbtas pelnas (pvz., Lietuvos PM sistema). Tačiau yra valstybių, kurių PM sistema nėra klasikinė, pvz., Estijos (PM randasi tik tada, jeigu istoriškai uždirbtas pelnas yra paskirstomas). Komentaro projekte, kiek tai susiję su *faktinio pelno mokesčio dydžio* kriterijumi, VMI aiškina, kaip apskaičiuoti faktinį pelno mokesčio dydį pagal klasikinį PM modelį. Tačiau nėra paaiškinta, kaip faktinis pelno mokesčio dydis turi būti skaičiuojamas, pavyzdžiui, Estijos įmonės atžvilgiu, kuri uždirbo, bet nepaskirstė pelno. Tiesa, gerokai toliau prie PMĮ 39 str. 2 dalies pavyzdyje visgi galima rasti Estišką įmonę, kuri neskirstė uždirbto pelno ir matyti VMI poziciją dėl faktinio pelno mokesčio dydžio apskaičiavimo, kai taikoma neklasikinė PM sistema. Visgi, mano nuomone, būtent 39 str. 1 dalies 3 punktas turi būti su pavyzdžiais paaiškintas *faktinio pelno mokesčio dydžio* kriterijaus taikymas neklasikinės PM sistemos atveju (pvz., Estiška įmonė). Būtina aptarti minimum 2 atvejus: (a) pirmaisiais metais EE įmonė uždirbo apmokestinamąjį pelną ir jo neskirstė; (b) antraisiais metais EE įmonė uždirbo apmokestinamąjį pelną ir paskirstė pirmųjų ir antrųjų metų pelną akcininkams. Kaip pirmaisiais ir kaip antraisiais metais bus skaičiuojamas *faktinio pelno mokesčio dydžio* kriterijus, kaip šiuo atveju bus taikoma PMĮ 39 str. 11 dalis?
- taikant PMĮ 39 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintą sąlygą ir nustatant, ar faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal toje užsienio valstybėje taikomas pelno mokesčio taisykles, nėra mažesnis negu 50 proc. faktinio

pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal PMĮ nuostatas, yra lyginama: (a) kontroliuojamojo užsienio subjekto faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal toje valstybėje taikomas pelno mokesčio taisykles, ir (b) kontroliuojamojo užsienio subjekto **faktinis pelno mokestis, kuris būtų apskaičiuotas nuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal PMĮ nuostatas**, jei tokio užsienio subjekto pajamos būtų apmokestinamos Lietuvoje. Iš Komentaro projekto nėra aišku, ar apskaičiuojant kontroliuojamojo užsienio subjekto faktinį pelno mokestį, kuris būtų apskaičiuotas nuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal PMĮ nuostatas, turi būti (neturi būti) atsižvelgiama į PMĮ lengvatas, kurias toks užsienio vienetas atitiktų, jeigu jo pelnas būtų apmokestinamas Lietuvoje, pavyzdžiui, investicinio projekto lengvata, filmų gamybos lengvata, etc.

2. b) Dėl PMĮ 39 str. 2 dalies komentaro projekto

- PMĮ 39 str. 2 dalis *"Šio straipsnio nuostatos netaikomos tais atvejais, kai kontroliuojamasis užsienio subjektas, atitinkantis šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas sąlygas, turi darbuotojų ir naudoja turtą faktinei ekonominei veiklai užtikrinti valstybėje, kurioje šis kontroliuojamasis užsienio subjektas įregistruotas ar kitaip organizuotas"*.
- Komentaro projekte taip pakomentuota: *Ši straipsnio dalis nustato pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklių taikymo išimtį, pagal kurią net ir tuo atveju, kai tenkinami PMĮ 39 str. 1 d. 2 ir 3 punktuose nustatyti kriterijai (žr. nurodytos dalies punktų komentarą), Lietuvos vienetas neskaiciuoja kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų ir neįtraukia jų į savo mokesčio bazę, kai kontroliuojamas užsienio subjektas turi darbuotojų ir naudoja turtą faktinei ekonominei veiklai užtikrinti toje valstybėje, kurioje tas subjektas įregistruotas ar kitaip organizuotas. Ši straipsnio dalies nuostata netaikoma, jei kontroliuojamasis užsienio vienetas yra įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėje teritorijoje. Nustatant faktinės ekonominės veiklos vykdymo pagrindus bei koks skaičius darbuotojų ir turto turto kiekis yra laikytinas pakankamu vykdant tam tikrą ekonominę veiklą, kiekvienu atveju atsižvelgiama į tai, kokia veikla vykdoma bei kas konkrečios įmonės veiklos vykdymui objektyviai yra būtina. Kiekviena įmonė sprendimus dėl turto naudojimo, naujų darbuotojų įdarbinimo, priima atsižvelgdama į veiklos pobūdį, darbuotojų poreikį, savo finansinius rodiklius, atlyginimo kaštus bei kitas objektyvias ekonomines aplinkybes, todėl kiekvienas konkretus atvejis vertinamas atskirai, atsižvelgus į konkrečias faktines aplinkybes.*
- Iš komentaro projekto visiškai nėra aišku, kada bus laikoma, kad šis kriterijus (darbuotojai ir turto naudojimas ekonominei veiklai) yra tenkinama, o kada bus laikoma, kad šis kriterijus netenkinamas. Reikia, kad VMI aiškiau apibrėžto šio kriterijaus (darbuotojai ir turto naudojimas ekonominei veiklai) taikymą. Aiškindama šį kriterijų VMI pateikia ir pavyzdį su Estiška įmone, kurios veikla - finansavimo paslaugų teikimas ir palūkanų pajamų uždirbimas. Tačiau pavyzdyje taip ir nepaaiškinta, kada tokia EE įmonė su tokio pobūdžio veikla bus laikoma tenkinanti ir bus laikoma netenkinanti šį (darbuotojai ir turto naudojimas ekonominei veiklai) kriterijų. Taigi, iš

esmės VMI taip ir neatskleidė komentaro projekte savo pozicijos dėl šio kriterijaus taikymo.

3. b) Dėl PMĮ 39 str. 11 ir 12 dalies komentaro projekto

- Siūlytume papildyti šias komentaro dalis pavyzdžiais, kurie nagrinėja neklasikinę PM sistemą (pvz., Estiška įmonė): (a) pirmaisiais metais EE įmonė uždirbo apmokestinamąjį pelną ir jo neskirstė; dėl to Lietuvoje pripažintos pozityviosios pajamos; (b) antraisiais metais EE įmonė uždirbo apmokestinamąjį pelną ir paskirstė pirmųjų ir antrųjų metų pelną akcininkams, susimokėjo estišką PM. Kaip pirmaisiais ir kaip antraisiais metais bus skaičiuojamo Lietuvoje pozityviosios pajamos (faktinio PM kriterijus) ir kaip šiuo atveju bus taikoma PMĮ 39 str. 11 ir 12 dalis?

Pagarbiai Lietuvos mokesčių konsultantų asociacijos vardu,

Tatjana Erdman

Rengė,

Valdybos narys Gintaras Juškauskas

www.mokesciukonsultantai.lt
info@mokesciukonsultantai.lt